

EXAMEN DE GEOGRAFIA . RESOLT

1. Respon aquestes preguntes sobre...

- El repunt de la natalitat ocorregut amb el canvi de segle no es mantindrà en el futur. El creixement de la població es reduirà en molt pocs anys perquè disminuirà l'arribada d'immigrants per la crisi econòmica i les generacions venidores tenen menor nombre de do-nes.
- Les causes de mortalitat varien segons l'edat. A partir dels 45 anys la principal causa de mort són les malalties cardiovasculars, amb major incidència en la població masculina. Dels 15 als 44 anys les morts es deuen a accidents de trànsit i la sida.
- Perquè és necessari per assegurar el relleu generacional. Així, d'una parella és necessari, com a mínim, que neixin dos fills perquè la població no disminueixi.

2. Explica les particularitats de la piràmide...

La base de la piràmide presenta un estrenyiment a causa de la disminució de la natalitat des de 1979. Encara que l'últim esglaó és una mica més extens sembla que es deu a causes conjunturals.

En l'edat adulta, representada al cos central, s'eixampla de manera notable en les edats compreses entre els 30 i els 39 anys, atès que és la franja d'edat que correspon a la població nascuda en l'etapa de creixement demogràfic i al gruix dels immigrants.

Els esglaons superiors es desenvolupen en altura i en amplitud perquè l'esperança de vida és elevada.

3. Descriu breument les causes i les...

- *Causes.* Les principals causes són demogràfiques i econòmiques. L'augment de la població sense la creació de llocs de treball obliga a buscar altres llocs amb necessitats de mà d'obra. Les catàstrofes naturals com els terratrèmols, les sequeres, les plagues o la desertització també es troben entre les causes de les migracions. Causes polítiques han provocat que moltes persones que estaven perseguides en els seus països busquessin exili en estats més democràtics. Finalment, hi ha altres causes de caràcter cultural i social que contribueixen a les migracions.
- *Conseqüències.* Per als emigrants requereix l'elecció del lloc de destinació i la manera de vida que hi desenvoluparan. També es poden plantejar problemes d'identitat.

Les conseqüències dels moviments migratoris són diferents depenent de si es tracta del país d'origen o de destí. Per al país d'origen suposa la pèrdua de població, especialment de la més dinàmica per l'edat. Per aquest motiu, l'emigració significa despoblació i envelliment. D'altra banda, és una solució temporal a problemes com la manca de treball i la pressió social.

Com efectes negatius de l'arribada d'immigrants a un lloc destaquen la possibilitat de conflictes laborals, la degradació de les vivendes i problemes d'acceptació per part de la societat acollidora. D'altra banda, la seva aportació al desenvolupament econòmic i a la diversitat cultural és rellevant.

4. Respon les següents preguntes...

- La població va emigrar de les àrees rurals perquè eren zones amb dificultats socioeconòmiques a causa de l'escassa productivitat agrícola, el predomini dels latifundis i l'existència majoritària de jornalers que tenien problemes d'atur. En el cas de Galícia, predominava la propietat de minifundi el que originava seriosos problemes de pobresa i escassetat de terres.
- La migració camp-ciutat es va deure als problemes socioeconòmics que es vivien a les àrees rurals de Castella i Lleó, Castella-la Manxa, Galícia, Extremadura i Andalusia. Les ciutats van començar a demandar mà d'obra per treballar a les indústries i, per aquesta raó, es va iniciar la migració camp-ciutat.

La mecanització de l'agricultura va incrementar aquesta migració perquè no es necessitava tanta mà d'obra agrícola.

- Els principals llocs de destí van ser les àrees industrials de Madrid, País Basc i Barcelona.

5. Respon les següents qüestions...

- Les migracions es van iniciar primer a Itàlia i després a Espanya. Els van seguir Grècia, Turquia, l'antiga Iugoslàvia i Portugal. L'emigració del Nord de l'Àfrica va ser posterior.
- Els principals destins dels emigrants espanyols van ser França, Alemanya i Suïssa.
- Aquestes onades migratòries van disminuir la població i la pressió social per l'existència de tantes persones joves sense treball. L'enviament de diners als familiars que estaven a Espanya va significar una notable font d'ingrés de divises. Des del punt de vista social, les migracions van ocasionar el desarrelament de milers de persones.

6. Assenyala la importància dels plans urbanístics:

Els plans urbanístics són molt importants perquè fixen el creixement de la ciutat els anys vinents. S'indiquen els llocs d'expansió així com el ritme i les pautes a seguir tant a les noves zones com a les zones ja existents.

També s'estudia la necessitat de nous transports públics i els equipaments que seran necessaris. El creixement exigeix preveure l'aprovisionament de serveis i equipaments que estarà en relació amb el nombre de població.

7. Resumeix a la taula les característiques de...

- *Irregular*: Els edificis estan disposats de manera amuntegada perquè el creixement estava limitat per les muralles. Tampoc hi ha un ordre fix, els carrers són estrets i el traçat és tortuós. La distribució dels carrers no segueix una planificació ordenada sinó que s'ajusta als condicionants físics.
- *Radiocèntric*: Els carrers i avingudes parteixen des d'un punt central com si es tractés de radis. S'obren vies concèntriques, a manera de cinturons urbans, per connectar els diversos radis sense necessitat de passar pel centre de la ciutat.
- *Ortogonal*: Els carrers es tallen perpendicularment. Les illetes de les vivendes són quadrades o rectangulars i els edificis tenen una disposició molt ordenada. Els carrers són amples. Per facilitar els trajectes transversals es van obrir vies en diagonal.

8. Defineix els següents conceptes urbans:

- *Segregació*: És la separació i exclusió d'un grup social respecte a la resta de la població per raons econòmiques, socials, racials, religioses, etc. Aquesta noció es manifesta a la ciutat amb la separació de barris i la formació de guetos.
- *Guetització*: És el procés pel qual un grup de persones que viu en un barri arriba a la marginació.
- *Sobrecentralitat*: És l'espai on s'acumulen les seus de les institucions públiques i les grans empreses industrials i financeres. Normalment s'ubica en els centres històrics de les ciutats.

9. Explica com es gestionen els residus...

Tradicionalment els residus es portaven a abocadors però avui dia aquesta gestió és fortament criticada pels danys que causa al medi ambient. També hi ha una forta oposició dels ciutadans a què s'instal·lin a la seva localitat.

Per aquest motiu, s'ha impulsat l'ús d'incineradores que compten amb filtres potents per evitar l'emissió de gasos contaminants.

Una altra solució per a la gestió dels residus passa per reduir el volum de residus, reciclar i reutilitzar. Per al reciclatge s'han instal·lat contenidors per a la recollida selectiva i s'han construït plantes de residus, centres industrials de reciclatge, plantes de compostatge i plantes de biogàs.

10.   *Respon les següents preguntes...*

- Consisteix en què la temperatura de l'aire a la ciutat és entre 1 i 4 graus superior a la del camp que l'envolta a causa de la contaminació atmosfèrica.
- La reducció del volum de residus és la primera R. Les dues altres són la reutilització i el reciclatge l'objectiu del qual és el reaprofitament.
- La dispersió humana ha implicat una acceleració en l'ocupació de l'espai perquè els models d'urbanisme suburbà consumeixen molt de sòl.